

OKULUMUZUN:

Adı	ERTUĞRULGAZİ LİSESİ	İli	BİLECİK	İlçesi	MERKEZ	Kuruluş Tarihi	1905
-----	---------------------	-----	---------	--------	--------	----------------	------

1-OKULUN TARİHÇESİ.

1869 tarihli Maârif-i UmûmiyeNizamnamesi II. Mahmut Döneminde Kurulması kararlaştırılan ikinci sınıf mekteplerin (Rüştiyelerin) 500 haneyi geçen kasabalarda, İdadilerin(Lise düzeyi okul) 1000 haneyi geçen kasabalarda kurulmasını öngörmekteydi, Rüştiyelerin yapımı ve muallimlerin maaşları vilâyetlerin maârif idaresince, İdadilerin giderleri hazinece karşılanacaktı. İdadilerin Öğretmenlerini Maarif nezareti atayacaktı. Rüştiyelerin Öğrenim Süresi 4 yıl **olup**, sıbyan mektebin, bitiren ve şehâdetnâme alanlar bu okula kabul edilecekti.İdadilerin öğrenim süresi 3 yıl olacaktı. Rüşdiyelere, muallim-i evvel ve muallim-i sani olmak üzere iki öğretmen atanacaktı. Temmuz ve Ağustos Ayları tatil dönemleri olacaktı. Ayrıca Cuma, cülus ve bayramlarda okullar tatil edilecekti. Rüşdiyeler, 1913 tarihli ‘Tedrisat-ı İptidaiye Kânûn-ı Muvakkati’ ilk mekteplerle birleştirilerek orta öğretimden alınmış ve ortadan kalkmıştır. Bilecikte 1873 yılında bir Rüştiye Mektebi açıldı. Okulun 1877 de 18 öğrencisi vardı.1886 yılında talebe sayısı 38 ulaştı. Bilecik Rüştiyesindeki talebe sayısı her geçen sene artarak 1893 te 43,1900 de 57,1901 de 65 1904 te 74 ve 1906 da 84 e yükselmiştir. Bilecik Rüştiyesinin 1896 da 4 personeli bulunmaktaydı İdadilerin Ülkenin Bütün bölgelerinde yaygınlaşması 1884 te çıkarılan özel eğitim vergisinden sonra gerçekleşti. Bilecik Merkezinde İdadi mektep 1905 yılında 2000 liraya kiralanan bir binada hizmet vermeye başladı. Eş zamanlı olarak ta okul binasının yapımına devam edildi. İdadinin açılışı 2. Abdülhamit Han ın tahta çıktığı Ağustos ayına denk getirildi. Maarif Nezareti okulun açılışına Vilayet Maarif Müdürü Azmi Bey in katılmasını uygun buldu.14 Ağustos 1905 te idadinin ilk Müdürlüğüne 980 kuruş maaşla Yozgat İdadi Mektep Müdürü Ahmet Raşit Efendi atandı.21 Ağustosta değişiklik yapılarak Sivas İdadi Muallimi Evveli Rıza Efendi Tayin edildi. 1905 yılında inşasına başlanan Bilecik İdadisinin yapımı için Bilecik halkı da 1.500 lira yardımda bulundu. İdadinin etrafına yapılması düşünülen duvarlar için gerekli olan 46.805 kuruş maarif bütçesinden,110 m uzunluğundaki demir parmaklıkların ücretinin 1907 yılı bütçesinden karşılanması kabul edildi.1907 de idadinin 67 talebesi vardı. Sonraki yıllarda olumsuzluklar yaşayan idadi 22 Nisan 1909 gecesi tamamen yandı. Eğitim Öğretimin aksamaması için eğitim öğretime Rüştiye binasında devam edildi. Yanan İdadi binasının sigortalı olması nedeni ile 18.000 lira sigorta parası alınarak Bilecik İdadisinin İnşası 1913 yılında da devam ettirildi.1912-1913 yılında Bilecik İdadisinde Eğitim Öğretim gören 94 öğrenci vardı 1913-1914 yılındaki kayıtlarla birlikte İdadinin öğrenci sayısı 102 ye yükseldi. Talebelerin 84 ü Müslüman ,12 si Ermeni, 5 i Rum ve 1 i Yahudi kökenli idi. İdadide

öğrenim gören öğrencilerin ailelerinin 3 ü ulema ,3 ü din adamı,41 i memur,1 fenni meslek , 8 i tüccar ,4 sanatkar , 6 sı çiftçi, 36 sı diğer meslek gruplarındandı. İdadide eğitim gören ailelerin çocukları devlet hizmetinde çalışan aileler olduğu söylenebilir. Mensup oldukları din bakımından Öğrencilerin çoğunun Müslüman aile çocukları olmasına ve Bu tarihlerde Bilecik Merkez nüfusunun ekseriyet Gayri Müslimlerden oluşmasına karşın gayri Müslim öğrencilerin az olması ,Gayri Müslimlerin çocuklarını kendi okullarında okuttukları anlamına gelmektedir.1917 de Bilecik İdadisi öğrenci sayısının azalması, Bilecik halkının okula kayıtsız kalması, okulda kayıtlı 18-20 öğrencinin bulunmasına rağmen bunlardan sadece 6 sınıfın devam etmesi, Muallimlerin bilgi ve becerilerinin ders verecek düzeyde olmaması, Vilayet bütçesinden İdadi için büyük fedakarlık yapılmasına karşın sonuç alınamaması gibi gerekçelerle, 1 Ekim 1917 de Hüdavendigâr Vilayeti tarafından Dahiliye Nezaretine bir yazı gönderilerek Eylül Ayından İtibaren Okulun Kapatılarak Yerine Şeyh Edebalı Adında 6 derslikli bir İptidai mektebin tedris edildiği ifade ediliyor. Ancak 13 Ekim 1917 de Maarif Nezaretinin Dahiliye Nezaretine gönderdiği yazıda Vilayetin Böyle bir yetkisinin olmadığı 20 öğrenciyle bile olsa okulun eğitime devam etmesi gerektiği belirtiliyor.

25 Ağustos 1885'te Bilecik, Söğüt, İnegöl ve Yenişehir kazalarının Bursa Sancağından ayrılması ve Bilecik merkez olmak üzere 'Ertuğrul' adıyla üçüncü sınıf bir mutasarrıflık teşkil edilmesi dönemin padişahı Sultan 2. Abdülhamit Han'a arz edildi. 30 Ağustos 1885 tarihli iradeyle Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yer olması ve Ertuğrul Gazi'nin burada metfun bulunması nedeniyle Bilecik'in mutasarrıflığa dönüştürülmesi ve bu mutasarrıflığa Ertuğrul Gazi'nin adının verilmesi uygun görüldü. Bilecik İlinin tarihinin bu kısmından bakıldığında, Okulumuzun adının da Osmanlı Devletinin kurucusu Osmangazi'nin babası **Ertuğrulgazi'** den alındığı görülmektedir. Okulumuz II. Abdülhamit Han tarafından 1905 yılında yaptırılan taş binada Rüştüye (ortaokul düzeyinde eğitim veren okul) olarak aynı yıl Eğitim ve öğretim faaliyetine başlamıştır. Bu bina bugün Bilecik Belediyesi Hizmet binası olarak kullanılmaktadır."Bilecik İlinin, Osmanlı Devleti döneminde Ertuğrul Sancağı 'nın merkez kazası olması nedeni ile okulun adı da "**Ertuğrul Livası Rüstiyesi**"dir. İstiklal Savaşı yıllarında Bilecik İlinin Yunan Ordusu tarafından işgal edilmesi (4-8 Ocak 1921 arasında 3 gün, 24 Mart-1 Nisan 1921 Arası 8 gün ve 12 Temmuz 1921 -6 Eylül 1922 arasında 14 ay 25 gün) sonrasında, Büyük Taarruzla 6 Eylül 1922 de Bilecik Yunan ordusundan kurtarılmıştır. Yunan Ordusu geri çekilirken ilçeler ve il merkezinde büyük ölçüde tahribat yapmış, her tarafı yakmıştır. Okulumuzda bu yangında büyük zarar görmüştür. Dış duvarları hariç tüm donanım malzemeleri ve yazılı evraklar yanıp tahrip olmuştur. Bu nedenle 1922 yılı öncesine ait yazılı materyaller ve resmi evraklar arşivimizde yer almamaktadır.

1905 yılında yaptırılan taş binanın yana tarafında ve kente hâkim noktada bulunan saat kulesinin giriş kapısı üzerinde yer alan Türkçe kitabeye göre, 1907 yılında Ertuğrul Mutasarrıfı Musa Kazım Bey tarafından inşa ettirildiği belirtilmektedir. Dört katlı ve alttan üste doğru daralan katların ilk iki katı taş diğer iki kat ise ahşap malzemedir. En üst katta saat yer alıp kule, konik külâh üst örtüye sahiptir Sultan Abdülhamid Han döneminde saat kulesi yoğun

olarak her yerde görülmektedir. Saat kuleleri kentlerin yüksek merkezlerine inşa edilmiş, genellikle saray tarafından ya da valiler tarafından yaptırılmaktaydı. Saat kuleleri sayesinde namaz vakitleri öğrenildiği gibi şehirde çıkan yangınların duyurulması da amaçlanmıştır.

1923 Yılından sonra Okulumuzun Bünyesine Devlet Parasız Yatılı Pansiyon kısmı eklenip, orta mektep olarak değiştirilmiş ve **Bilecik Ortaokulu** adını almıştır. Bu tarihler içerisinde Sabri ÜLKER ,Necip TORUMTAY, Seyfi OKTAY gibi isimler Devlet Parasız Yatılı öğrencisi olarak okulumuzun orta kısmında eğitim görüp mezun olmuşlardır.

49 yıl boyunca ortaokul derecesinde eğitim ve öğretim hizmeti veren okulumuz,İbrahim GÜRTUNCA(1952-1955) nın okul müdürü olarak görev yaptığı dönemde (1954 yılında) bünyesinde ortaokulu olan Devlet Parasız Yatılı Pansiyonlu lise şekline dönüştürülmüş ve **Ertuğrulgazi Lisesi** adını almıştır. Bilecik Valisi Ekmel ÇETİNER, Belediye Başkanı Necmi KADIOĞLU, Maarif Müdürü Rüstem ERDEMLİOĞLU ve Demokrat Parti İl Başkanı Müeyyet ZEYREK **“Bileciğin yıllardan beri hasretini çektiğiliseye kavuşmuş olmasından dolayı Vilayetimiz Halkı adına minnet ve şükranlarımızla en derin hürmetlerimizi arz ederiz”** telgrafına,1.11.1954 tarihinde Başvekil Adnan MENDERES **“Vilayetinizin liseye kavuşması dolayısıyla izhar olan iyi duygulara teşekkür eder ,hayırlı olması temennisi ile saygılarımı sunarım “** telgrafını göndermiştir. 1905-1972 yılları arasında Bugün Belediye binası olarak hizmet veren taş binada Eğitim ve öğretim hizmeti veren okulumuz 1972 yılında ,18 derslikli ve pansiyonlu modern binasına taşınmıştır. 1993-1994 Eğitim ve Öğretim yılında bünyesinde Yabancı Dil Ağırlıklı Lise açılmıştır. 1997 yılında okul bahçesine yapılan ek hizmet binası eğitim öğretim hizmeti vermeye başlamıştır. 1997-2015 yılları arasında iki eğitim-öğretim binası ve 33 derslikle hizmet vermiştir. Okulumuz 2010-2011 Eğitim Öğretim Yılı itibari ile Anadolu Lisesine Dönüştürülmüştür. Temmuz 2015 itibari ile okulumuzun ek hizmet binası Ertuğrulgazi Orta Okuluna devredilmiş ve bu tarihten itibaren 20 dersliği bulunan Ana hizmet binası ve erkek öğrenci pansiyonuyla Anadolu Lisesi olarak hizmet vermeye devam etmektedir

Okulumuzun eğitim- öğretime başladığı 1905 yılından 1934 yılına kadar okulumuzda idarecilik yapan müdürlerimiz hakkında resmi bir kaynak bulunamamıştır. 1934 yılında Halit GÜZEL, Rüştüye müdürü olarak dört yıl hizmet vermiştir. Daha sonra sırasıyla, Cemal SEZGİN(1946-1948), Mehmet Fethi KISAGÜN (1949-1950), İbrahim GÜRTUNCA(1952-1955) İbrahim GÖKBAKAR(1955-1957), müdürlük görevinde bulunmuşlardır. 1956 yılından günümüze kadar lise eğitimi olarak hizmet veren Ertuğrulgazi Anadolu Lisesinde sırasıyla; Aziz ERYALAS(1957-1960), İhsan AKPOLAT(1960), Seyfi ALPAN(1960-1961), Kemal OZAN(1961-1964), Mehmet Ali ERTEKİN(1964-1968), Necdet SEZGİNER(1968-1972) ,Fazlı ÖZTÜRK(1972-1975), Hidayet KUMTEPE (1975-1985) ,Hamit Ahmet ORAL(1985-1990). Salih KAYA(1990-1996), Kemal MERCAN (1996-1997) Salih KAYA(1997-2004) Mustafa CANDAN (2004-2010) Yunus KARAĞAÇ(2010-2014) Müdür olarak görev yapmışlardır. Aralık 2014 tarihinden itibaren Zaim AKBULUT okul müdürümüz olarak göreve başlamış olup halen görevini sürdürmektedir.

Bir asrı aşkın süredir, bünyesindeki pansiyonuyla yurdumuzun dört bir yanından gelen öğrencilerimize eğitim - öğretim hizmetini sunan Ertuğrulgazi Lisesi, pek çok başarılı öğrenciler yetiştirmiş ve bu öğrencilerin yurt içi ve yurtdışında önemli görevler almalarına vesile olmuştur

1905 Rüştüye Binası

1922 Yunan İşgalinde Yakılmış Olan Bina

1926 Bilecik Orta Okulu

1905
BILECİK

1934-Bilecik Orta Okulu Pansiyon Binası ve Saat Kulesi

2017 Yılında Bilecik Belediyesi Hizmet Binası Olarak Kullanılmaktadır

1972 Yılında taşındığı yeni binası

1972 Yılında Yapılan Binamızın İlk Görünümleri

1997 Yılında Yapılan Ek bina İnşaatı

1997 Yılında Yapılan Ek bina .Günümüzde Murat Hüdavendigâr Ortaokuluna Tahsis Edilmiştir

